

Grave, Heijen, Malden, 26 oktober 2023

De leden van de gemeenteraad van de gemeente Gennep
(per e-mail aan de griffier)
Ellen Hofmanplein 1
6591 CP Gennep

Betr.: correcties op uitspraken in raadsvoorstel Huisvesting Mikado en tijdens voorbereidende raadsvergadering

Geachte leden van de gemeenteraad,

Wij maken ons grote zorgen voor onze leerlingen over de consequenties van het raadsvoorstel over de huisvesting van SO Mikado; niet alleen voor de leerlingen van Mikado, maar voor alle leerlingen. De inhoudelijke argumenten die wij daarvoor hebben, op onder andere het gebied van educatie, opvoeding, burgerschap, regionale aanpak, wettelijke kaders en politieke opdracht, hebben wij eerder al met u gedeeld. We zullen deze niet herhalen. In deze brief willen stilstaan bij de onderbouwing van het raadsvoorstel; wij vinden die namelijk ondeugdelijk. We willen u daartoe wijzen op een aantal onjuiste opmerkingen en aannames zoals verwoord in het voorstel van het college aan u, en mondeling tijdens de voorbereidende raadsvergadering van 9 oktober 2023.

Allereerst onze reactie bij punten uit het raadsvoorstel, volgend de volgorde van het document:

- Er wordt gesteld dat er sprake is van groei van het aantal leerlingen.
Dit blijkt niet uit de huidige prognoses voor de PO-scholen en de SO-school, en ook niet uit de reële ontwikkeling in leerlingaantallen. Nieuwe prognoses waarin uitgebreidere aantallen nieuwbouwwoningen zijn opgenomen, zijn niet opgesteld.
De stelling van groei is niet onderbouwd.
- Er wordt gesteld dat de schoolbesturen de conclusie trekken dat uitbreiding van het KEC niet verstandig is.
Wij trekken die conclusie juist niet.
De stelling is onjuist.
- Er wordt gesteld dat wij een derde scenario willen laten onderzoeken: nieuwbouw in directe omgeving.
Dit is niet juist: wij hebben gepleit voor een nieuwe prognose-berekening waarin een groter aantal nieuwbouwhuizen is opgenomen, met doorrekening naar het aantal leerlingen en waar die hun onderwijs zullen gaan volgen.
- Bij dat 'derde scenario': de optie van nieuwbouw naast het KEC is door ons als voorbeeld genoemd om te laten zien dat, als er een reden zou zijn om het KEC niet uit te breiden, er meerdere opties zijn dan alleen de optie van huisvesting van Mikado aan de Stiemensweg.
De stelling is onvolledig en foutief.

- Het voorstel spreekt van synergievoordelen voor SO Mikado bij huisvesting in het KEC. Wij willen dit aanvullen met dat deze synergievoordelen niet alleen voor SO Mikado zijn, maar evenzo spelen voor de scholen in het KEC. De stelling is onvolledig.
- Er wordt gesteld dat wij aangeven te rekenen op een hoger aantal leerlingen in de toekomst. Dit is een onjuiste weergave: wij verwachten geen groei in het aantal leerlingen voor SO Mikado en voor de PO-scholen in het KEC is dat nog maar de vraag, want als er daadwerkelijk meer nieuwbouwhuizen gebouwd gaan worden is het niet zeker dat de extra leerlingen die dit als gevolg kan hebben ook naar het KEC zouden gaan, of naar een andere school. Vandaar dat we hebben gepleit voor doorrekening en consequenties van extra huizenbouw. De stelling is onjuist.
- Er wordt gesteld dat op dit moment, ter onderbouwing van de uitspraak dat het aantal leerlingen groeit, in het KEC de 4 zogenaamde pieklokalen en de 3 lokalen die voor Mikado waren voorzien gevuld zijn. Inderdaad zijn de 4 pieklokalen gevuld door groei van het aantal leerlingen tijdens de planning van de bouw van het KEC. Sindsdien is er geen verdere groei geweest. De 3 lokalen die voor Mikado voorzien waren worden door de PO-scholen gebruikt maar zijn niet feitelijk benodigd. Vandaar dat de uitkomst van het onderzoek van Nul25 is dat er voor de 6 groepen leerlingen van SO Mikado slechts 3 lokalen te hoeven worden bijgebouwd en niet 6. De stelling is onvolledig en de aanname onjuist.
- Er wordt gesproken van een automatisme dat, bij eventuele toekomstige groei van het aantal leerlingen, dit een verdere uitbreiding van het aantal lokalen van het KEC betekent. Wij zijn het daar niet mee eens, omdat de hoeveelheid en locatie van nieuw te bouwen woningen niet per definitie hoeft te betekenen dat de extra leerlingen die dit genereert naar het KEC zullen gaan. Daarbij: afhankelijk van wanneer deze groei zich zou voordoen kan het zelfs zo zijn dat deze een terugloop in leerlingen in het KEC compenseert. Vandaar, nogmaals, het pleidooi om de effecten van extra nieuwbouwhuizen te laten doorrekenen. De stelling is onjuist.
- Bij Financiën wordt alleen weergegeven wat de geschatte kosten zullen zijn. Wij vinden dat onvolledig, omdat er ook sprake is van opbrengsten: bij uitbreiding van het KEC zal de huidige locatie van SO Mikado (het voormalige Maria Goretti schoolgebouw) vrijkomen zowel als het gebouw aan de Stiemensweg. De opbrengsten van deze gronden en gebouw (Stiemensweg) kleurt de genoemde kosten voor uitbouwen van het KEC. De stelling is onvolledig.
- Er wordt gesteld dat bij huisvesting van Mikado aan de Stiemensweg inclusief onderwijs 'zeer omslachtig' mogelijk is. Wij concluderen dat deze huisvesting inclusief onderwijs onmogelijk maakt. Voorwaardelijk voor inclusief onderwijs is een organisatie van in ieder geval een SO-voorziening direct nabij een SBO-voorziening direct nabij een PO-voorziening. De stelling is te zwak.
- Er wordt gesteld dat huisvesting van SO Mikado aan de Stiemensweg een toekomstige groei kan opvangen. Er is echter geen sprake van toekomstige groei van Mikado, noch in de prognoses noch in de feitelijke ontwikkeling over de afgelopen jaren. Een verwachte leerlingroei waarmee een gelijksoortige organisatie in Venlo te maken krijgt, geldt niet meer voor Genneep, want die

heeft voor Mikado enige jaren geleden immers al plaatsgevonden (en was nu juist de reden waarom Mikado aan de drie voorziene lokalen in het KEC niet meer genoeg had).
De stelling is niet ter zake.

- Bij het uitgangspunt Financiën voor huisvesting aan de Stiemensweg:
ook hier wordt alleen gewag gemaakt van de kosten, maar niet van de opbrengsten. Deze opbrengsten zullen in dit geval minder zijn dan bij huisvesting in het KEC, omdat nu slechts 1 pand vrijvalt, nl. het voormalige Maria Goretti schoolgebouw.
De informatie is onvolledig.
- Bij het uitgangspunt Financiën wordt bij het scenario van gedeeltelijke nieuwbouw van het KEC een forse stelpost per m2 gehanteerd, waarmee een zeer grove schatting van kosten wordt gedaan. Bij het scenario voor renovatie van de Stiemensweg wordt ineens niet meer gewerkt met een dergelijke forse stelpost. Dat is bijzonder, zeker gezien het feit dat renovatie in de praktijk veelal hogere kosten met zich mee brengt dan nieuwbouw. Door deze wijze van berekening worden “appels met peren” vergeleken.
- Bij het uitgangspunt Financien is in geval van nieuwbouw sprake van een investering die wordt gedaan voor tenminste de komende 40 jaar, in geval van renovatie is sprake van een termijn van 20 jaar. Dit is onvoldoende belicht en maakt dat ook hier “appels met peren” worden vergeleken.
- Ten slotte bij het uitgangspunt Financiën: de genoemde bedragen zijn gebaseerd op een schouw en prijspeil van 2021 en 2022. Inmiddels zijn de prijzen van materialen en aannemers fors gestegen. Daarnaast is in de tussentijd meermaals ingebroken in het pand aan de Stiemensweg en heeft vandalisme geresulteerd in meer uit te voeren werkzaamheden zoals bijvoorbeeld herstel van gestolen koperleidingen en CV-ketels. We zijn daarom blij om hier de toezegging van de coalitie te kunnen herhalen dat er zonder meer sprake is van extra geld voor het schoolbestuur, als het in het voorstel genoemde bedrag dat voor verbouwing beschikbaar wordt gesteld in de praktijk te laag blijkt.
Het gestelde in de paragraaf Financiën is onvolledig en onderling onvergelijkbaar.
- Er wordt aangegeven dat het bestuur van Punt Speciaal vindt dat er sprake is van rechtsongelijkheid. We willen dat benadrukken door er ten eerste op te wijzen dat het voorstel alleen uitgaat van de ‘Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs’, terwijl de voormalig wethouder ten tijde van zijn besluit om Mikado niet in het KEC te gaan huisvesten maar aan de Stiemensweg, daarnaast sprak van ‘aanpassen naar huidige wensen en eisen’ en als zodanig heeft vastgelegd. Ten tweede willen we erop wijzen dat de kosten van de werkzaamheden die, in het voorstel, voor rekening van Punt Speciaal gebracht worden bij huisvesting aan de Stiemensweg, in het geval van de scholen in het KEC niet voor rekening van de schoolbesturen zijn gebracht maar voor de gemeente.
Wij benadrukken dat er sprake is van rechtsongelijkheid.
- Er wordt gesuggereerd dat het bestuur van Punt Speciaal van standpunt is veranderd inzake verdeling van kosten bij huisvesting aan de Stiemensweg.
Deze suggestie is onjuist: er is nooit sprake geweest van acceptatie van de verdeling van werkzaamheden en kosten voor verbouwing.
De suggestie is onjuist.
- Er wordt gesteld dat goede huisvesting een randvoorwaarde is voor goed onderwijs.
Wij onderschrijven deze stelling, maar dan wel vanuit de visie dat goed onderwijs ook inclusief onderwijs is. Ingeval het voorstel voor huisvesting van SO Mikado aan de

Stiemensweg is er geen sprake meer van inclusief onderwijs, en is deze voorwaardelijke pijler voor goed onderwijs teniet gedaan. De oplossing is dan een puur fysieke (nl. een beter gebouw dan momenteel), en absoluut geen inhoudelijke.

Zoals bedoeld in de conclusie van het voorstel is de stelling niet ter zake.

- Er wordt gesteld dat de schoolbesturen betrokken zijn geweest bij het onderzoek. Wij willen dit nuanceren door aan te geven dat wij zijn gevraagd naar opmerkingen bij de formulering van de onderzoeksopdracht aan Nul25, en dat wij tijdens het onderzoek eenmalig hebben gesproken met de onderzoekster van Nul25. De uitkomsten van het onderzoek kennen wij slechts mondeling en op hoofdlijnen; het feitelijke document is ons nooit ter hand gesteld maar expliciet onthouden. De stelling wordt afgezwakt.

Onze reactie bij opmerkingen tijdens de voorbereidende raadsvergadering, aanvullend op wat reeds hierboven is vermeld:

- Er werd gesteld dat schoolbesturen mogen investeren in gebouwen en daartoe middelen ontvangen. Deze uitspraak dat scholen middelen voor onderhoud mogen inzetten voor renovatie van een gebouw is volstrekt onjuist. Er is namelijk geen sprake van een budget dat schoolbesturen ontvangen voor instandhouding van gebouwen: er is 1 budget (lump sum) dat wij ontvangen en van waaruit wij alle kosten moeten betalen. Dat betekent dat uitgaven aan een gebouw rechtstreeks ten koste gaan van het budget voor bijv. personeel, scholing, ondersteuning, en daarmee aan het onderwijs van de leerlingen. Om die reden heeft de rijksoverheid strikte eisen gesteld waaraan de schoolbesturen middelen mogen besteden anders dan aan onderwijs. Specifiek voor gebouwen betekent dit: een investeringsverbod in gebouwen, tenzij het investeringen in onderhoud en verduurzaming betreft. De punten waarover nog geen overeenstemming is, in de verdeling van kosten tussen gemeente en schoolbestuur, vallen niet onder deze categorieën. De aanname dat Punt Speciaal het beschikbaar gestelde bedrag van 750K zal en kan aanvullen tot het benodigde bedrag is daarmee onjuist en ongegrond.
- Er werd gesteld dat de schoolbesturen zelf hebben gekozen voor verhuizing van SO Mikado naar de Stiemensweg in plaats van in het KEC. Dit is pertinent onwaar: de voormalig wethouder heeft aangegeven, tijdens de eindbouwphase van het KEC, vanwege de leerlinggroei bij de PO-scholen en de SO-school geen andere optie te zien dan Mikado niet te huisvesten in het KEC maar in plaats daarvan aan de Stiemensweg. Er waren geen meerdere opties te bespreken, er was aan ons geen keuze maar slechts een acceptatie van een gegeven. Dit is het gesprek waarin hij verder aangaf dat het pand daartoe zou worden opgeknapt naar huidige wensen en eisen, en dat er budget zou komen voor leerlingvervoer tussen KEC en Stiemensweg teneinde nog iets van samenwerking te kunnen realiseren. De bewering over eigen keuze is onwaar.
- Er werd betoogd dat in het gehele proces en in het onderzoek van beide scenario's, er steeds sprake was van overleg en afstemming met de schoolbesturen. We willen benadrukken dat wij tot op zekere hoogte betrokken zijn geweest, dat dat zeker niet altijd was vanuit informatie-openheid vanuit de gemeente, dat wij expliciete weigeringen hebben gekregen op onze vraag naar informatie, gegevens of onderbouwing, dat er op dit moment nog steeds geen sprake is van overeenstemming tussen gemeente en

schoolbesturen, en dat verdere gesprekken die wij als schoolbesturen essentieel vonden zijn geweigerd door de gemeente of verdaagd.

Als de suggestie zou bestaan dat afstemming ook overeenstemming is, dan moeten wij dat op dit dossier krachtig ontkennen.

- Er werden tijdens de raadsvergadering vraagtekens geplaatst bij inclusief onderwijs. Deelname aan de maatschappij is een recht van iedere burger. Tijdens de voorbereidende raadvergadering is kort gerefereerd aan de werkagenda inclusief onderwijs 2035, met als onderlegger het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Dit willen we hier opnieuw benadrukken. Het gaat om onderwijs waarbij kinderen met en zonder beperking of ziekte samen naar school gaan, van passend naar inclusief onderwijs. Deze werkagenda is tot stand gekomen door intensieve samenwerking tussen maatschappelijke partijen als onderwijs en gemeenten, vanuit een besef dat deze opgave uitsluitend gezamenlijk behaald zal kunnen worden. De route naar inclusief onderwijs is een beweging, een voortdurende inspanning en samenwerking tussen alle betrokken partners om ervoor te zorgen dat alle jongeren kunnen meedoen en erbij horen zodat zij zich ten volle kunnen ontwikkelen. Een exemplaar van deze werkagenda is aan de griffie verstuurd.
Des te bijzonder is het huidige raadsvoorstel, omdat dit niet in gezamenlijkheid tot stand is gekomen en daarbij volledig tegenovergesteld is aan de onderliggende gedachte van de werkagenda.
- In het verlengde daarvan: in het “Regionaal Beleidsplan Jeugd 2022 en verder” spreken de gemeenten in Noord-Limburg, waarvan de gemeente Gennep een van de ondertekenaars is, zich nadrukkelijk uit voor een blijvende en intensieve samenwerking tussen zorg en onderwijs: “Gemeenten en onderwijs voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor het opgroeien van kinderen en jongeren en het bieden van gelijke kansen aan de jeugd om zichzelf en hun talenten te ontwikkelen. Een exemplaar van dit beleidsplan is eveneens aan de griffie verstuurd. Ook hier is de onderliggende gedachte zorg en onderwijs te verbinden, te integreren waar mogelijk.
Het voorstel van het college staat haaks op de gestelde ambities in dit regionaal beleidsplan.
- Er werd gesteld dat het in het belang van de gezondheid van leerlingen is om Mikado snel aan de Stiemensweg te huisvesten in plaats van in het voormalig Maria Goretti schoolgebouw. Het idee dat de gezondheid van de leerlingen in het geding is willen we onderstrepen: deze huidige locatie voldoet absoluut niet en is ziek-makend. Echter, de conclusie dat het daarom de Stiemenseweg zou moeten zijn delen wij in het geheel niet, ook niet als het gaat om de tijdsfactor. Ook bij huisvesting aan de Stiemensweg is er namelijk sprake van een periode van voorbereiding en bouwtijd en zullen de leerlingen, net als bij uitbreiding van het KEC, nog een geruime tijd moeten verblijven in het voormalig Maria Goretti schoolgebouw. Aangezien Maria Goretti pand eigendom is van de gemeente, zullen er ongeacht de keuze voor uitbreiding KEC of verbouwing Stiemensweg, met spoed door haar noodzakelijk aanpassingen aan het voormalig Maria Goretti schoolgebouw moeten worden doorgevoerd, zodat het voor de komende periode in redelijke mate een veilig en gezond gebouw is.
Daarmee is er geen rechtstreekse relatie tussen huidige huisvestingskwaliteit en noodzaak voor Stiemensweg. Het argument dat renovatie derhalve per definitie sneller realiseerbaar is dan gedeeltelijke nieuwbouw is ongegrond.
- Over de verbouwkosten van het voormalige Maria Goretti gebouw: deze kosten bestaan ongeacht of het SO hier voor korte termijn dan wel middellange termijn gehuisvest zal blijven. Deze kosten zijn onderbelicht gebleven. Ook kosten voor uitgebreide renovatie van

Maria Goretti, als optie om als SO niet voor nood maar voor langere termijn zeer nabij KEC Ganapja te huisvesten, werden niet geïnventariseerd.

- De stelling dat huisvesting van het SO nabij het KEC Ganapja een verslechtering van de verkeersveiligheid met zich mee zou brengen, werd reeds tijdens de vergadering weerlegd, omdat in de huidige situatie dit verkeer reeds in dit gebied aanwezig is. Deze conclusie bevestigen wij.
- De gestelde vraag of meerdere voorbeelden bekend zijn waarbij regulier onderwijs is gehuisvest gezamenlijk met speciaal onderwijs wekt de indruk dat de gemeente Gennep met de integrale huisvesting in KEC Ganapja bang is om een voorlopersrol gaat vervullen, voor precedentwerking. Echter, meerdere voorbeelden, zowel nabij als landelijk, vanuit onze eigen schoolbesturen of bij anderen, zijn bekend en effectief gebleken. De gemeente Gennep zou met een keuze voor uitbreiding van het KEC geen regionale/landelijke koploper worden of enig precedent op dat vlak scheppen.
- De uitspraak dat Punt speciaal heeft verzocht om de rol van bouwheer voor de renovatie van het pand aan de Stiemensweg is onjuist. Dit is een ambtelijke stelling aan het schoolbestuur geweest, ten tijde van de start van het proces en nog voor inventarisatie van noodzakelijke werkzaamheden c.q. kostenverdeling.
- Tijdens de raadsvergadering is gesproken over het integraal huisvestingsplan (IHP) dat de gemeenten Gennep, Bergen en Mook-Middelaar gezamenlijk met de onderwijspartners ontwikkelen. Hierbij werd geïnsinueerd dat realisatie “wel enige tijd op zich zou laten wachten”. Op dit moment is op bestuurlijk niveau reeds gesproken over ankers m.b.t. een gezamenlijk visie en ambitie (helaas met afwezigheid van de wethouder van de gemeente Gennep) en is aanbesteding van het begeleidingstraject afgerond. De benodigde tijd is daarmee, zeker gezien het feit dat keuzes gemaakt worden voor de langere termijn, relatief beperkt. We benadrukken nogmaals het belang van dit IHP, omdat de keuze voor huisvesting van het SO binnen de overige onderwijsvormen nadrukkelijk ook een regionaal vraagstuk betreft dat afspraken vereist buiten het eigen gemeentelijke kader.
- Tenslotte over de uitspraak van de wethouder dat diens brief d.d. 8 juni 2023 aan de schoolbesturen nooit is beantwoord. Deze opmerking is onjuist. De betreffende brief betrof een ambtelijke bevestiging, namens de portefeuillehouder, van uitstel van vaststelling van het rapport van Nul25 aangezien de schoolbesturen vraagtekens hadden gesteld bij het aantal door de gemeente opgegeven nieuwbouwhuizen. De brief is door ons op 20 juni 2023 uitgebreid en gedetailleerd beantwoord.
De uitspraak van de wethouder is onwaar.

Tot zover onze reactie. Dit betekent niet dat nu alles gezegd en weerlegd is. Stelselmatig werden namelijk, door wethouder en ambtenaren in hun mondelinge of schriftelijke beantwoording van vragen, de onderwijsbestuurders beslissingen en uitspraken toegedicht die niet door ons zijn gedaan. Echter, het waren vaak opinies of meningen van de onderzoeker dan wel wethouder of ambtenaar zelf, die juist niet en nadrukkelijk niet door de onderwijsbesturen worden gedragen. Denk bijvoorbeeld aan de totstandkoming van de prognose-aantallen en de interpretatie daarvan. Ook willen we wijzen op het suggestieve taalgebruik als “leefbaarheid”, “continue aanbouw” of “rek eruit” die sturend en misleidend zijn en geenszins door de onderwijsbesturen worden onderschreven. Wij vinden dat het voor nu te ver zou voeren, gezien de beperkte tijd tot aan het raadsbesluit, om ook al deze uitspraken op te voeren en weerleggen; we beperken ons hier tot de constatering dat het veel en vaak voorkwam.

Een aantal keren spreken we in onze reactie over “gemeente” of “wethouder” of “ambtenaar”. Het is niet aan ons om iets te moeten vinden van het functioneren van functionarissen. Het benoemen van deze functies diende voor ons slechts de duiding van processtappen, eigenaar of woordvoerder in de trajecten.

We sluiten af met het uitspreken van de hoop dat u, met alle door u vergaarde informatie, tot de conclusie zult komen dat het raadsvoorstel inzake de huisvesting van SO Mikado ondeugdelijk is onderbouwd en niet in het belang is van de leerlingen van onze scholen, en dat u de vrijheid zult voelen om dit als zodanig in uw stemgedrag tot uiting te laten komen.

Met vriendelijke groet,

De drie onderwijsbestuurders,

Ivo Hartgerink, namens stichting Invitare

Michiel Leijser, namens stichting Lijn83

Werner Willemsen, namens stichting Onderwijsgroep Punt Speciaal